

شرحی بر زندگی دانشمندی که "امیر پزشکان" لقب گرفت

"ابوعلی حسین بن عبدالله بن حسن بن علی بن سینا"، مشهور به "ابوعلی سینا"، ابن سینا، پورسینا و شیخ الرئیس، تأثیرگذارترین فیلسوف جهان پیش از دوران مدرن از مشهورترین و تأثیرگذارترین فیلسوفان و دانشمندان ایران زمین است که روز میلاد او "روز پزشک" نام گرفته است.

"ابوعلی حسین بن عبدالله بن حسن بن علی بن سینا"، مشهور به "ابوعلی سینا"، ابن سینا، پورسینا و شیخ الرئیس، تأثیرگذارترین فیلسوف جهان پیش از دوران مدرن از مشهورترین و تأثیرگذارترین فیلسوفان و دانشمندان ایران زمین است که روز میلاد او "روز پزشک" نام گرفته است.

به گزارش ایسنا، ابوعلی حسین بن عبدالله بن سینا در سال ۳۵۹ و ۳۷۰ هجری در روستایی در حوالی بخارا از پدری به نام عبدالله (اهل بلخ) و مادری به نام ستاره (اهل روستایی در افشنه) چشم بر جهان گشود.

هنگامی که ابن سینا پنج سال داشت، نزد پدر که مردی فاضل بود، حساب، ریاضیات، روخوانی قرآن و صرف و نحو و زبان عربی آموخت. پدرش عبدالله سخت در تعلیم و تربیت او می کوشید و خانه او به جهت منصب دیوانی، محل ملاقات دانشمندان دور و نزدیک بود؛ به طوری که ابن سینا تا ۱۰ سالگی تمام قرآن و صرف و نحو را آموخت و آن گاه به فرا گرفتن منطق و ریاضیات پرداخت.

ابوعلی سینا که "امیر پزشکان" نیز لقب گرفته است، به طبیعت و گیاهان و حیوانات علاقه خاصی داشت و اوقات فراغت را در دشت و صحرا به جستجو و کسب تجربه می پرداخت و از دوران کودکی به خواص گیاهان دارویی و طبابت علاقه مند شد.

استاد وی در علم ریاضیات "ابوعبدالله ناتلی" بود که از او علم منطق را آموخت. پس از آن نزد "ابوسهیل مسیحی" به یادگیری طبیعیات و مابعدالطبیعه و علم طب مشغول شد.

نقطه عطف در مطالعات ابن سینا زمانی است که پس از ۴۰ بار مطالعه کتاب مابعدالطبیعه ارسطو، غرض نویسنده را در نمی یابد و روزها بعد که از خویشتن ناامید شده، بر حسب تصادف به کتاب "اغراض مابعدالطبیعه" ابونصر فارابی برمی خورد. ابن سینا در این زمان بی درنگ به مطالعه این کتاب پرداخته و به حقیقت مابعدالطبیعه پی می برد.

شیخ الرئیس در ۱۸ سالگی همه علوم را فرا گرفته بود و دیگر احتیاجی به خواندن و فراگیری هیچ علمی نداشت. در این زمان نوح دوم سامانی (نوح بن منصور) معروف به امیر رضی، از پادشاهان سامانی، سخت بیمار شد؛ به طوری که اطباء از درمان او درماندند و چون ابن سینا در پزشکی آوازه و نام یافته بود، وی را به درگاه پادشاه بردند. ابوعلی سینا نوح را درمان کرد و اجازه یافت تا در کتابخانه پادشاه به مطالعه بپردازد.

در زندگی نامه ابوعلی سینا مواردی چند از درمان صاحب منصبان به چشم می خورد؛ از جمله آن که مجدالدوله، حاکم آل بویه که به مالیخولیا (سودا) مبتلا بود را نیز درمان کرد. وی همچنین برای درمان شمس الدوله (برادر مجدالدوله) احضار شد و پس از آن به اجبار سمت وزارت وی را پذیرفت.

در طی سال هایی که در همدان گذراند، نوشتن کتاب قانون در سال ۳۹۸ به پایان رسید. او در این دوران روزها را صرف تدریس و طبابت در بیمارستان و رسیدگی به امور سیاست می کرد و شب ها به تحریر و تألیف کتاب یا بحث و شب نشینی با اندیشمندان همدان می پرداخت.

بعد از مرگ شمس الدوله، ابوعلی سینا با علاء الدوله دایی شمس الدوله که در آن زمان حاکم اصفهان بود، مکاتبه کرد و حضور در دربار وی را خواستار شد؛ بعد از باخبر شدن سماء الدوله جانشین شمس الدوله، به جرم خیانت ابوعلی سینا را به زندان انداختند.

ابن سینا در مدت زندان کتاب های الهدایة فی الحکمت و راهنمای عقل و کتابی دیگر با نام حی بن یقظان و زنده بیدار و رساله ای در باب قولنج و بیماری قلبی نیز به رشته تحریر در آورد.

وی در سال ۴۰۳ به اصفهان وارد شد و به عنوان یکی از نزدیکان علاءالدوله در آمد؛ و در این زمان کتاب "شفا" را به پایان رسانید. ابن سینا همچنین در سال های آخر عمر تمامی تجربیات خود در زمینه طب را در کتاب قانون نوشت و کتاب ارزشمند خود را کامل کرد.

در سال پایانی عمر پرفراز و نشیب ابن سینا، علاءالدوله به سمت همدان حرکت کرد که در این سفر ابوعلی به قلنج مبتلا شد که در این زمان میزان دارو را افزایش داد و این موضوع سبب از بین رفتن قوای جسمی او شد؛ وی حتی در این زمان نیز دست از نوشتن برداشت و در این زمان کتابی در مورد اثبات خدا با نام حکمت المشرقین و فلسفه شرقی را به نگارش درآورد که تقریباً نوعی وصیت نامه به حساب می آمد.

بیماری ابن سینا بعد از چندی شدت گرفت و در حالی که چندین بار این بیماری را در دیگران درمان کرده بود، خود از آن جان سالم به در نبرد و در هشتم آبان ماه ۴۱۵ در شهر همدان رخت از جهان فانی بر بست و او را در همان شهر به خاک سپردند.

نام گذاری ها و جوایز بین المللی به نام "ابن سینا"

به گزارش ایسنا، زادروز ابن سینا در ایران "روز پزشک" نام گرفته و در تهران، شیراز، مشهد، اصفهان، استانبول، هراره و بوبینی فرانسه بیمارستان هایی به افتخار وی نام گذاری شده اند. همچنین یک مرکز جراحی در نیویورک، یک کالج طب چینی در ساسکس شرقی انگلستان، یک کالج پزشکی در پاکستان، یک کالج بین المللی در مجارستان به نام ابن پزشک نامدار ایرانی نام گذاری شده است.

ژورنال بین المللی بیوتکنولوژی در تهران نیز به نام "ابن سینا" و پژوهشگاه ابن سینای جهاد دانشگاهی نیز به نام ابن دانشمند پرافتخار نام گذاری شده است.

جایزه ابن سینای یونسکو و جایزه ابن سینای آلمان، از جمله جوایز بین المللی هستند که به نام ابن دانشمند اهدا می شوند. همچنین در سمت پنهان ماه دهانه ای به افتخار "ابن سینا" به نام وی "دهانه ابن سینا" نام گذاری شده است.